

Nieuwe financieringssystematiek: onnodig en complex

ViaViela is het grootste gastouderbureau van Nederland. Met ruim 55 vestigingen bieden wij kwalitatief hoogwaardige opvang aan meer dan 15.000 kinderen per week. ViaViela is daarnaast al jaren specialist in het snel en veilig uitvoeren van de kassiersfunctie tussen ouders en gastouders. Wij staan voor een betrouwbare, professionele sector en daar hoort een strenge aanpak van fraude en misbruik van de kinderopvangtoeslag bij.

Het nieuwe ICT-financieringssysteem is onnodig en complex. Het is efficiënter en doelmatiger om dit te bereiken via versimpeling van het huidige stelsel dan om een volledig nieuw financieringssysteem te introduceren. Dit is voor alle betrokkenen vele malen goedkoper en efficiënter dan het nieuwe systeem.

Gastouders én gastouderbureaus hebben veel bezwaren tegen de nieuwe financieringssystematiek. De vijf belangrijkste bezwaren zijn:

1. Extra administratieve lasten voor ouders door dubbele accordering.
2. Verhoogd financieel risico gastouderbureaus én gastouders.
3. Extra lasten gastouderbureaus door noodzakelijke investeringen in ICT.
4. Extra administratieve lasten voor gastouderbureaus door dubbele boekhouding.
5. Onnodig complex maken van de (financiële) relatie tussen ouder en gastouder.

De knelpunten van het huidige stelsel kunnen binnen het huidige systeem eenvoudig worden opgelost door:

1. Het hanteren van een vastgesteld inkomen (t-2) met vangnetregeling.
2. Het verminderen van het aantal inkomensschijven.
3. Maandelijks automatische gegevensuitwisseling, waaronder startende en stoppende ouders, door gastouderbureau aan Belastingdienst.
4. Certificering gastouderbureau en/of een jaarlijkse verplichte accountantscontrole.
5. Doelgericht toezicht op risico ondernemingen (intensieve controles zijn effectief).

Toelichting bezwaren nieuwe financieringssystematiek

De inrichting van de nieuwe financieringssystematiek brengt een aantal forse nadelen voor ouders, gastouders en gastouderbureaus met zich mee. Het systeem is onnodig gecompliceerd en leidt tot veel extra administratieve lasten. Ook lopen gastouders en gastouderbureaus een financieel risico. De belangrijkste knelpunten zijn:

1. Extra administratieve lasten voor ouders door dubbele accordering

Binnen de voorgestelde nieuwe systematiek moet de vraagouder de door het gastouderbureau aangeleverde factuur (voor zowel de opvanguren als de uitvoeringskosten van het gastouderbureau) accorderen. Binnen het administratieve proces van het gastouderbureau moeten de vraagouders ook al de opvanguren van de gastouder accorderen. Dit betekent voor vraagouders en gastouderbureau dubbel werk in verschillende systemen en vertraging in de facturering en betaling.

De vraagouder kan bovendien het proces frustreren door de aangeboden factuur niet goed te keuren, of zelfs af te keuren. Hoe in beide situaties het proces dan vorm krijgt, is nog onduidelijk. Duidelijk is wel dat het gastouderbureau, maar bovenal de gastouder hiervan de dupe zal zijn.

2. Verhoogd financieel risico gastouderbureaus én gastouders

Binnen het nieuwe systeem wordt het debiteurenbeheer door DUO uitgevoerd. De wijze waarop is tot op heden onduidelijk. Wat wel duidelijk is, is dat de gevolgen van wanbetaling echter volledig voor rekening van de gastouder en/of het gastouderbureau komen. DUO gaat namelijk pas over tot betaling van de factuur op het moment dat de vraagouder de eigen bijdrage heeft betaald. Wanneer de vraagouder dit niet doet, ontvangen het gastouderbureau en de gastouder geen inkomsten. Zij lopen daardoor een verhoogd financieel risico.

3. Extra lasten gastouderbureaus door noodzakelijke investeringen in ICT

Gastouderbureaus hebben eigen software laten ontwikkelen of gekocht om de kassiersfunctie binnen het huidige systeem uit te voeren. Het nieuwe financieringssysteem vraagt om nieuwe ICT-investeringen die hoge kosten met zich mee brengen. Overgang naar een nieuwe systematiek zal voor gastouderbureaus weer tot extra ICT kosten leiden. Zeker gezien het feit dat diverse gastouderbureaus de geldstromen ten aanzien van de gastoudervergoeding en de uitvoeringskosten hebben gescheiden ter bescherming van de positie van de gastouders.

4. Extra administratieve lasten gastouderbureaus

Het nieuwe financieringssysteem is ontworpen rondom de uitbetaling van de kinderopvangtoeslag. Het systeem voorziet niet in de mogelijkheid dat ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maar wel gebruik maken van gastouderopvang. Voor deze ouders moeten gastouderbureaus een afzonderlijke gastouderadministratie en facturatieproces blijven voeren. Dit zorgt voor extra lasten en een extra administratie.

5. Onnodig complex maken van de financiële relatie tussen ouder en gastouder

Tussen de ouder en de gastouder bestaan naast afspraken over de opvang ook afspraken over vergoeding hiervoor. Deze vergoeding mag niet rechtstreeks betaald worden, maar via het gastouderbureau die de kassiersfunctie vervult. Om deze reden is het gastouderbureau partij in de relatie tussen ouder en gastouder. In het nieuwe financieringssysteem treedt er nog een partij toe tot de relatie tussen ouder en gastouder, te weten DUO. De betaling van de vergoeding van de ouder aan de gastouder wordt hiermee nog gecompliceerder gemaakt.

Conclusie

De invoering van het nieuwe ICT-financieringssysteem is complex en een kostbare operatie voor alle betrokken partijen.

Het is efficiënter en doelmatiger om binnen de huidige systematiek verbeteringen aan te brengen.

Toelichting verbeteringen huidige systematiek

De kritiek op het huidige systeem is terug te brengen tot twee hoofdpunten:

1. Het hoge aantal onbedoelde foutieve aanvragen kinderopvangtoeslag waardoor ouders naheffingen ontvangen.
2. Een aantal gevallen van fraude met kinderopvangtoeslag.

1. Onbedoelde foutieve aanvragen kinderopvangtoeslag

Vaak worden er fouten gemaakt bij het aanvragen van de kinderopvangtoeslag. Als gevolg hiervan lopen veel vorderingstrajecten en bestaan terugbetalingsverplichtingen. Dit heeft een aantal oorzaken. Zo is het huidige inkomen én het aantal opvanguren op het moment van de aanvraag nog niet bekend en moet het geschat worden. Daarnaast leidt het zeer hoge aantal van **69** inkomensschijven tot een extreem hoge kans om Kinderopvangtoeslag terug te vorderen of bij te betalen.

Binnen de huidige systematiek kan dit worden opgelost door:

- I. het hanteren van een vastgesteld inkomen (t-2) met vangnetregeling;
- II. het verminderen van het aantal inkomensschijven; en
- III. een maandelijkse automatische gegevensuitwisseling, waaronder starters en stoppers, door gastouderbureau aan Belastingdienst.

2. Een aantal gevallen van fraude met kinderopvangtoeslag

ViaViela staat voor een betrouwbare en professionele gastouderopvang sector. De kans op fraude moet zo klein mogelijk gemaakt worden. Via een aantal maatregelen is het mogelijk om aan de kritiek tegemoet te komen:

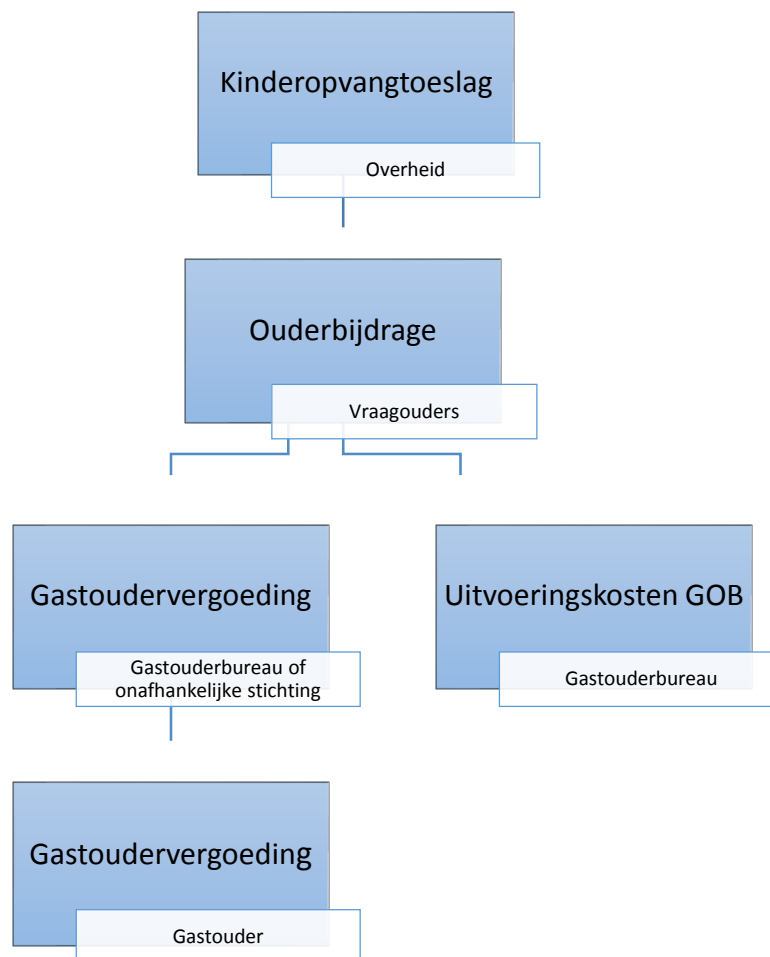
- I. Certificering gastouderbureau en/of een jaarlijkse verplichte accountantscontrole op de geldstromen.
- II. Doelgericht toezicht op risico-ondernemingen (intensieve controles zijn blijkbaar effectief).

Huidige betaalstromen gastouderopvang

De gastoudersector heeft al jaren lang ervaring met het uitvoeren van de kassiersfunctie. Zowel in het huidige systeem als in de nieuwe systematiek wordt onvoldoende rekening gehouden met de specifieke kenmerken van gastouderopvang. Veel gastouderbureaus hebben de afgelopen jaren daarom een eigen ICT omgeving gebouwd om dit vlekkeloos te laten verlopen.

Kenmerkend voor gastouderopvang is dat zowel een financiële relatie bestaat tussen het gastouderbureau en de vraagouder als tussen de gastouder en de vraagouder. In de relatie tussen gastouder en vraagouder fungeert het gastouderbureau als kassier.

HUIDIGE BETALINGSSTROMEN GASTOUDEROPVANG:

1. Overheid betaalt kinderopvangtoeslag aan de vraagouder.
2. De vraagouder betaalt de vergoeding GOB (vergoeding voor bemiddeling) aan het gastouderbureau.
3. De vraagouder betaalt de gastoudervergoeding aan gastouderbureau (of onafhankelijke stichting).
4. Het gastouderbureau (of onafhankelijke stichting) betaalt de gastoudervergoeding door aan de gastouder.